

PORT PRIVACY

Data Protection Impact Assessment van ADM-controles door ISPS/AEO-bedrijven

Onderwerp
Opdrachtgevers
Uitvoerder DPIA
Datum DPIA
Voorafgaande raadpleging AP
Handtekeningen

Controles op het gebruik van alcohol, drugs en medicijnen
De ISPS/AEO-bedrijven genoemd in paragraaf 3.4
Port Privacy B.V. (Nieuwe Sluisstraat 4a, 3111 PJ Schiedam)
Afgerond op 16 november 2018
Ja: ingediend op 19 november 2019

PORT PRIVACY

1 Inhoudsopgave

1	Inhoudsopgave	2
2	Managementsamenvatting	4
3	Inleiding	5
3.1	Om welk proces gaat het?	5
3.2	Wat is de aanleiding voor deze DPIA?	5
3.3	Wie voert de DPIA uit?	5
3.4	Namens wie wordt de DPIA uitgevoerd?	5
4	ADM-controles: wanneer en hoe?	7
4.1	Wanneer vindt er een ADM-controle plaats?	7
4.1.1	ADM-controle bij een concreet vermoeden	7
4.1.2	ADM-controle als onderdeel van het toegangscontrolebeleid	7
4.2	Hoe ziet een ADM-controle er precies uit?	7
4.3	Welke verwerkingen vinden plaats?	8
5	Spelers	9
5.1	Wie zijn verwerkingsverantwoordelijk?	9
5.1.1	International Ship and Port Facility Security Code (ISPS Code)	9
5.1.2	Authorised Economic Operator (AEO)	10
5.2	Zijn er verwerkers?	11
5.3	Zijn er verwerkersovereenkomsten gesloten?	11
5.4	Wie zijn de betrokkenen?	11
6	Persoonsgegevens	12
6.1	Welke persoonsgegevens worden verwerkt?	12
6.2	Worden er bijzondere persoonsgegevens verwerkt?	12
6.3	Wordt het beginsel van juistheid gevolgd?	12
7	Doelen en grondslagen	13
7.1	Wat is het doel?	13
7.2	Wordt voldaan aan het beginsel van doelbinding?	14
7.3	Wordt voldaan aan het beginsel van dataminimalisatie?	14
7.4	Wat is de wettelijke grondslag? Hoe wordt dit gemotiveerd?	14
7.4.1	Zwaarwegend algemeen belang op grond van Unierecht of lidstatelijk recht	15
7.4.2	Zijn de verwerkingen noodzakelijk en staan ze in de juiste verhouding tot de doelen?	16
8	Beveiliging en bewaartermijn	17
8.1	Hoe worden de persoonsgegevens beveiligd?	17
8.2	Wat gebeurt er bij een datalek?	17
8.3	Hoe lang worden persoonsgegevens bewaard?	17
9	Informatie en privacyrechten	18
9.1	Hoe worden betrokkenen geïnformeerd?	18
9.2	Hoe worden de privacyrechten van betrokkenen gewaarborgd?	18

PORT PRIVACY

10	Risico's en maatregelen	19
10.1	Welke risico's zijn er voor de betrokkenen?	19
10.2	Welke maatregelen worden genomen om de risico's te beperken?	19
10.3	Welke risico's blijven er dus, ondanks de maatregelen, bestaan?	20
11	Voorafgaande raadpleging	21
11.1	Is voorafgaande raadpleging aan de orde?	21
12	Bijlage 1	22
12.1	Arbeidsomstandighedenwet	22
12.2	Besluit Risico's Zware Ongevallen 2015	23
12.3	Besluit Weerbare vitale infrastructuur	23
12.4	Burgerlijk Wetboek (BW)	24
12.5	Verordening 2004/725 (ISPS)	25
12.6	Verordening 2013/925 (AEO)	26
13	Bijlage 2	28
14	Bijlage 3	29

VERTROUWELIJK

PORT PRIVACY

2 Managementsamenvatting

Dit document bevat de vastlegging van een Data Protection Impact Assessment (DPIA) zoals bedoeld in artikel 35 in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Deze DPIA is een analyse van de beoogde verwerkingen van persoonsgegevens bij controles op grensoverschrijdend gebruik van alcohol, drugs en/of medicijnen (ADM-controles) die plaatsvinden door of in opdracht van ISPS/AEO-bedrijven (havenbedrijven waar internationaal scheepvaartverkeer wordt afgehandeld, zie paragraaf 5.1).

Deze DPIA bevat de algemene context, informatie over de verwerkingen, een beoordeling van de samenhangende risico's en de concrete maatregelen die genomen zijn om deze risico's te beheersen en ten slotte een uitspraak over de noodzaak van een voorafgaande raadpleging bij een DPIA.

De conclusie is dat de risico's van ADM-controles, gezien de gerechtvaardigde belangen van ISPS/AEO-bedrijven, de zwaarwegende algemene belangen en de belangen van de betrokkenen, aanvaardbaar zijn voor de betrokkenen.

Nu het gaat om bijzondere persoonsgegevens met betrekking tot de gezondheid van betrokkenen en gezien het feit dat de vastgestelde risico's van de verwerkingen niet geheel door maatregelen zijn weg te nemen, wordt deze DPIA, uit het oogpunt van zorgvuldigheid, aan de Autoriteit Persoonsgegevens voorgelegd zoals bedoeld is in artikel 36 van de AVG (voorafgaande raadpleging). In Bijlage 3 treft u het ingevulde formulier 'Verzoek Voorafgaande Raadpleging' aan, zoals dat is ingediend bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

VERTROUWELIJK

PORT PRIVACY

3 Inleiding

3.1 Om welk proces gaat het?

Deze DPIA ziet op de voorgenomen verwerkingen die plaatsvinden in het kader van ADM-controles: controles op grensoverschrijdend gebruik van alcohol, drugs en/of medicijnen door werknemers of derden die zich bevinden op of toegang wensen tot het terrein van een ISPS/AEO-bedrijf.

De grenzen worden bepaald door het ISPS/AEO-bedrijf en controles vinden plaats bij een redelijk vermoeden van grensoverschrijdend gebruik of als onderdeel van het toegangsverleningsbeleid. Een gedetailleerde beschrijving van het controleproces is opgenomen in paragraaf 4.2.

3.2 Wat is de aanleiding voor deze DPIA?

De aanleiding voor deze DPIA wordt gevormd door de wens van ISPS/AEO-bedrijven om in het kader van de veiligheid en als sluitstuk van het ADM-beleid, werknemers en derden die zich op het terrein bevinden of daar toegang toe wensen, te kunnen controleren op grensoverschrijdend gebruik van alcohol, drugs en/of medicijnen én om er daarbij tegelijkertijd voor te zorgen dat hun rechten en vrijheden zo min mogelijk in het geding komen.

Voor de sector van ISPS/AEO-bedrijven is daarom een privacy gedragscode ex artikel 40 AVG opgesteld en ter goedkeuring bij de Autoriteit Persoonsgegevens ingediend. Nu het bij ADM-controles gaat om het verwerken van bijzondere persoonsgegevens is er, naast de gedragscode, tevens aanleiding voor deze DPIA. Ter toelichting wordt verwezen naar paragraaf 7.1 waarin het doel van ADM-controles staat beschreven.

3.3 Wie voert de DPIA uit?

De DPIA is uitgevoerd door Tjeerd Poot en Gwynneth Goudsblom van Port Privacy B.V.

3.4 Namens wie wordt de DPIA uitgevoerd?

Port Privacy B.V. heeft voor het uitvoeren van deze DPIA opdracht gekregen van een groep bedrijven die representatief zijn voor de sector van ISPS/AEO-bedrijven. Het betreft:

- APM Terminals Maasvlakte II B.V.
- APM Terminals Rotterdam B.V.
- European Bulk Services B.V.
- Europees Massagoed-Overslagbedrijf B.V.
- Gate Terminal B.V.
- Huntsman Holland B.V.
- Hutchison Ports ECT Rotterdam B.V.
- Kramer Group B.V.
- Royal Dirkzwager B.V.
- Rotterdam World Gateway B.V.
- Securitas Beveiliging B.V.

PORT PRIVACY

Opgemerkt wordt dat het belang van het uitvoeren van ADM-controles door ISPS/AEO-bedrijven en het belang van een correcte naleving van de AVG, ook wordt onderschreven door de navolgende partijen:

- Belastingdienst Douane
- by DnA
- Havenbedrijf Rotterdam N.V.
- Vereniging Deltalinqs
- Zeehavenpolitie

VERTROUWELIJK

PORT PRIVACY

4 ADM-controles: wanneer en hoe?

4.1 Wanneer vindt er een ADM-controle plaats?

ADM-controles vinden plaats in twee situaties: bij een concreet vermoeden en als onderdeel van het toegangscontrolebeleid.

4.1.1 ADM-controle bij een concreet vermoeden

Wanneer het ISPS/AEO-bedrijf een concreet vermoeden heeft van ADM-gebruik waarbij de grenzen, zoals deze zijn gesteld in het interne ADM-beleid, zijn overschreden, kan de betrokkene worden gecontroleerd op ADM-gebruik. Een concreet vermoeden kan op diverse manieren ontstaan, bijvoorbeeld doordat een betrokkene afwijkend gedrag vertoont, een speurhond aanslaat of er alcohol, drugs of medicijnen worden gevonden bij een visitatie of doorzoeking van een auto (conform ISPS Code Bijlage B artikel 9.15).

4.1.2 ADM-controle als onderdeel van het toegangscontrolebeleid

Het ISPS/AEO-bedrijf voert op onregelmatige basis ADM-controles uit aan de toegangspoorten van of elders op het terrein. Dat kan gaan om een zogeheten '100%-controle' waarbij iedereen die toegang wenst of op het terrein wil blijven, wordt gecontroleerd, of om een 'steekproefsgewijze controle' waarbij (bijvoorbeeld) elke 10e persoon wordt gecontroleerd. In beide gevallen geschieden de ADM-controles zonder aanzien des persoons en wordt er dus op geen enkele wijze enig onderscheid gemaakt tussen betrokkenen.

4.2 Hoe ziet een ADM-controle er precies uit?

De controle van een betrokkene gebeurt door een havenbeveiligingsmedewerker en vindt plaats door een analyse van lichaamsstoffen, zoals bijvoorbeeld uitgeademde lucht of wangslim.

De analyse gebeurt met speciaal voor dit doel ontwikkeld, geijkt en gecertificeerd, controleapparatuur of door middel van een andere, gevalideerde onderzoeksmethode. Eventueel testmateriaal (zoals een wegwerp-blaaspijpje) wordt na de test direct vernietigd of desgewenst aan de betrokkene meegegeven. Een analyse leidt tot de conclusie of de grenzen voor ADM-gebruik wel of niet zijn overschreden.

Wanneer de grenzen niet zijn overschreden, kan de betrokkene zijn weg vervolgen. Er wordt niets geregistreerd. Wanneer de grenzen wel zijn overschreden, dient de overtreder zich te identificeren met een geldig legitimatiebewijs. Er vindt registratie plaats in een speciaal voor dat doel ontwikkeld rapportagesysteem.

Vervolgens wordt een overtreder de toegang tot het terrein ontzegd. Daarbij wordt hem veiligheidshalve dringend aangeraden om niet deel te nemen aan het verkeer. Wanneer wordt vermoed dat de overtreder zodanig onder invloed is dat hij een gevaar voor zichzelf of zijn omgeving kan vormen (bijvoorbeeld op de weg), spant men zich in om voor vervoer te zorgen. Indien nodig wordt de Zeehavenpolitie gealarmeerd.

PORT PRIVACY

Een overtreder wordt altijd in de gelegenheid gesteld om een second opinion te ondergaan bij een daartoe ingeschakelde arts. De arts geeft bij een second opinion alleen de arbeidsgezondheidskundige indicatie 'fit for work' of 'unfit for work'.

Is de overtreder een werknemer dan is de rapportage aanleiding voor toepassing van het interne hulp- en sanctiebeleid (gesprek, voorlichting, hulpaanbod, waarschuwing, schorsing, enz.).

Is de overtreder een derde, dan wordt contact opgenomen met het bedrijf aan wie de derde is verbonden. Aan dat bedrijf wordt slechts medegedeeld dat de derde de toegang tot het terrein is ontzegd wegens schending van het veiligheidsbeleid. Er wordt niet gerefereerd aan en niets vermeld over de ADM-controle.

Een betrokkene is altijd gerechtigd om een ADM-controle te weigeren. In dat geval wordt hem de toegang tot het terrein ontzegd en worden er geen persoonsgegevens verwerkt.

4.3 Welke verwerkingen vinden plaats?

Tijdens en na een ADM-controle vinden de navolgende verwerkingen van persoonsgegevens plaats:

- Het verzamelen van monsters van lichaamsstoffen ('samples' van bijvoorbeeld ademlucht en/of speeksel).
- Het analyseren van de samples.
- Het registreren van een positieve uitslag (grensoverschrijdend gebruik) in een speciaal rapportagesysteem; in combinatie met de datum, het tijdstip en de naam en de hoedanigheid van de overtreder.
- Het vernietigen van de samples en eventueel testmateriaal direct na de ADM-controle (zoals bijvoorbeeld blaaspijpjes).
- Het gebruiken van de geregistreerde positieve uitslag bij de uitvoering van het interne hulp- en sanctiebeleid als het gaat om werknemers.
- Het gebruiken van de geregistreerde positieve uitslag bij het informeren van het bedrijf waar de derde aan verbonden is (zonder te refereren aan ADM-controles).
- Het verwijderen van de gegevens die worden geregistreerd na een positieve uitslag na het verstrijken van de bewaartermijn.

Voor de goede wordt opgemerkt dat verwerkingen die plaatsvinden tijdens een eventuele second opinion geen onderdeel van deze DPIA vormen.

PORT PRIVACY

5 Spelers

5.1 Wie zijn verwerkingsverantwoordelijk?

De ADM-controles geschieden onder de verantwoordelijkheid van ISPS/AEO-bedrijven. Zij bepalen doel en middelen en zijn derhalve verwerkingsverantwoordelijk in de zin van de AVG. Ter toelichting geldt het volgende.

ISPS/AEO-bedrijven zijn op de internationale handel gerichte havengerelateerde bedrijven die ISPS-gecertificeerd zijn en/of een AEO-vergunning hebben. Grof gezegd gaat het daarmee om elk havenbedrijf waar een zeeschip kan aanleggen; al die bedrijven zijn verplicht om de ISPS Code te volgen en in de meeste gevallen zijn de bedrijven bedrijfseconomisch genoodzaakt om zich om de status van AEO te verschaffen.

5.1.1 International Ship and Port Facility Security Code (ISPS Code)

Algemeen

De International Ship and Port facility Security Code is een amendement op het Verdrag voor beveiliging van mensenlevens op zee (SOLAS) en opgenomen in de Europese verordening 725/2004. Naast de ISPS Code geldt ter nadere uitvoering daarvan de Havenbeveiligingswet.

Doel

De ISPS Code is ingevoerd naar aanleiding van de aanslagen op 11 september 2001. Het doel van de code is om burgers en milieu te beschermen tegen het gevaar van opzettelijke ongeoorloofde acties zoals terrorisme, piraterij of vergelijkbare acties zoals drugssmokkel. De code zorgt er voor dat dit op een homogene wijze geschiedt. De verordening beoogt voorts een basis te leggen voor een geharmoniseerde interpretatie en implementatie van de communautaire controle op de speciale maatregelen ter verbetering van de veiligheid. Meer in het bijzonder is het doel van de code om te zorgen voor een vroegtijdige en doeltreffende verzameling en uitwisseling van informatie op veiligheidsgebied.

Belang voor Nederland

Met de invoering van de ISPS Code heeft de maritieme sector een beveiligingsregime gekregen dat globaal hetzelfde gewicht heeft als het beveiligingsregime in de luchtvaart. De ratio is dat het mondiale karakter van de sector, gevoegd bij de vitale functie die deze heeft voor de wereldeconomie (meer dan 90% van de wereldhandel gaat over zee), een mate van kwetsbaarheid heeft die de maatregelen wettigt. Als logistiek centrum (Gateway) van Europa vervult Nederland, met Rotterdam als wereldhaven, een spilfunctie in de overzeese handel. Deze spilfunctie is niet alleen van wezenlijk belang voor de Nederlandse economie, maar ook voor een aanzienlijk gedeelte van het Europese achterland. Nederland is derhalve gebaat bij een goed beveiligde vervoersketen. Dit zowel om schade door aanslagen te voorkomen, als om een betrouwbare politieke-, handels-, en vervoerspartner te zijn en te blijven voor andere landen. In dit laatste verband is beveiliging een wezenlijke factor in de internationale concurrentieverhoudingen geworden. Daarnaast is voor de Nederlandse positie van belang het feit dat een aanmerkelijk deel van de VS olie-importen uit Nederland komt en dat de Rotterdamse regio het centrum is van de Europese strategische olievoorraden. Een hoog

PORT PRIVACY

beveiligingsniveau brengt kwaliteit en aldus continuïteit en groei van de vervoersstromen en levert bovendien een bijdrage aan het Nederlandse beleid op het gebied van criminaliteitsbestrijding.

5.1.2 Authorised Economic Operator (AEO)

Algemeen

De mogelijkheid om de status van Authorised Economic Operator te krijgen, is opgenomen in de Europese Verordening 925/2013 waarmee het Douanewetboek voor de EU is vastgesteld. Er zijn twee soorten: de vergunning Douanevereenvoudigingen (AEO-C) en de vergunning Veiligheid (AEO-S).

In relatie tot de ISPS Code zijn vooral de veiligheidscriteria voor de AEO-S(ecurity) vergunning relevant. Voor die vergunning zijn passende veiligheidsmaatregelen vereist op het gebied van onder andere de fysieke integriteit, toegangscontrole, logistieke processen, personeel en identificatie van handelspartners. De Europese Unie is daarbij uitgegaan van internationaal erkende (veiligheids)standaarden en heeft in 2008 een rechtsgrondslag voor het AEO-concept gecreëerd via de 'veiligheidswijzigingen' van het communautair douanewetboek en de uitvoeringsbepalingen daarvan.

Het concept is gebaseerd op het door de Wereld Douane Organisatie gelanceerde "Customs-to-Business partnership". Internationaal opererende bedrijven binnen de internationale logistieke keten voldoen vrijwillig aan een scala van criteria en werken nauw samen met de douaneautoriteiten ten behoeve van het gemeenschappelijke doel van veiligheid van de internationale logistieke keten. Het concept staat open voor alle actoren binnen de internationale logistieke keten.

Doel

Het doel van de AEO-regelgeving is om de veiligheid van de internationale vervoersketen te verhogen, om legitieme handel te verbeteren, om het bedrijfsleven betere faciliteiten te bieden door logistiek oponthoud te beperken en de administratieve lasten te verlichten, en om de Europese samenleving te beschermen tegen allerlei risico's op het gebied van openbare veiligheid, gezondheid, economische ordening en milieu.

Samenwerking Belastingdienst Douane en bedrijfsleven

Voor de Douane Belastingdienst past AEO in de samenwerking met het Nederlandse bedrijfsleven en het streven om het bedrijfsleven en Douane samen verantwoordelijk te laten zijn voor veilige en integere buitengrensoverschrijdende goederenstromen. De relatie tussen de douane en AEO-bedrijven is te allen tijde gebaseerd op wederzijdse transparantie, correctheid, billijkheid en verantwoordelijkheid. De douane verwacht dat conform de regels wordt gehandeld en eventuele moeilijkheden worden gemeld.

Dit 'georganiseerd vertrouwen' is gebaseerd op ervaringen uit het verleden en de eigen verantwoordelijkheid van het bedrijf. Op die manier wordt er maximaal gebruik gemaakt van alle waarborgen die een bedrijf biedt, o.a. met veiligheidssystemen zoals een toegangsverleningssysteem en met certificeringen zoals de ISPS-certificering. Die eigen verantwoordelijkheid betekent dat een bedrijf zelf alle waarborgen en veiligheidsprocedures moet bewaken.

PORT PRIVACY

5.2 Zijn er verwerkers?

Ja. De ADM-controles worden feitelijk uitgevoerd door havenbeveiligers. In het geval dat deze werkzaam zijn voor een extern havenbeveiligingsbedrijf dat door het ISPS/AEO-bedrijf is ingeschakeld, zijn de havenbeveiligingsbedrijven dus verwerkers in de zin van de AVG.

5.3 Zijn er verwerkersovereenkomsten gesloten?

Ja. De ISPS/AEO-bedrijven die externe havenbeveiligingsbedrijven hebben ingeschakeld, hebben daarmee, conform de verplichtingen uit de AVG, verwerkersovereenkomsten gesloten.

5.4 Wie zijn de betrokkenen?

De betrokkenen zijn alle natuurlijke personen die zich bevinden op of toegang wensen tot het terrein van het ISPS/AEO-bedrijf. Er zijn twee groepen van betrokkenen te onderscheiden: de werknemers van ISPS/AEO-bedrijven en derden.

Werknemers zijn natuurlijke personen die een arbeidsovereenkomst hebben gesloten met het ISPS/AEO-bedrijf. Derden zijn natuurlijke personen die geen arbeidsovereenkomst hebben gesloten met het ISPS/AEO-bedrijf, zoals bijvoorbeeld externe arbeidskrachten, leveranciers, vrachtwagenchauffeurs, scheepsbemanning, enzovoorts.

VERTROUWELIJK

PORT PRIVACY

6 Persoonsgegevens

6.1 Welke persoonsgegevens worden verwerkt?

Bij een ADM-controle worden lichaamsstoffen verwerkt. Alleen bij een positieve uitslag worden daarnaast ook andere persoonsgegevens verwerkt: de naam van de betrokkene, diens hoedanigheid (werknemer, externe arbeidskracht, leverancier, vrachtwagenchauffeur, enz.), de categorie van de overtreding (overschrijding van de grens voor alcohol of overschrijding van de grens voor drugs of medicijnen), de kwalificatie van 'overtreder' en de datum en het tijdstip van de positieve uitslag.

6.2 Worden er bijzondere persoonsgegevens verwerkt?

Ja. Lichaamsstoffen in combinatie met de categorie van de overtreding en de kwalificatie van overtreder betreffen bijzondere persoonsgegevens in de zin van artikel 9 AVG omdat het de gezondheid van de betrokkene betreft (al gaat het bij een dergelijke controle per definitie slechts om een momentopname).

6.3 Wordt het beginsel van juistheid gevolgd?

Ja. De middelen waarmee de ADM-controles worden verricht, zijn van een zodanige kwaliteit dat van de juistheid van de analyse mag worden uitgegaan. Desalniettemin heeft een betrokkene altijd de mogelijkheid om zich nadien te laten onderzoeken door een arts (second opinion). Zou de second opinion tot de conclusie leiden dat de initiële ADM-controle heeft geleid tot een onjuist resultaat en derhalve tot onjuiste persoonsgegevens (de kwalificatie van overtreder), dan worden alle persoonsgegevens gewist, verwijderd en/of vernietigd.

VERTROUWELIJK

PORT PRIVACY

7 Doelen en grondslagen

7.1 Wat is het doel?

Het doel van ADM-controles, waarbij aldus persoonsgegevens worden verwerkt, is het voorkomen van gezondheidsschade en het voorkomen van veiligheidsincidenten. Dit wordt als volgt toegelicht.

Voor havenbedrijven waar internationaal scheepvaartverkeer wordt afgehandeld, is veiligheid van het allergrootste belang. De op deze bedrijven van toepassing zijnde Europese regelgeving, de ISPS Code en de AEO, hebben het bevorderen van de veiligheid als belangrijkste doel. Het veiligheidsbeleid van ISPS/AEO-bedrijven bevindt zich om die reden op een zeer hoog niveau. Het motto 'safety first' is sinds jaar en dag doorgedrongen tot in de haarvaten van elk bedrijf.

Daarbij gaat het niet alleen om de veiligheid en gezondheid van het individu en het eigen personeel. Het gaat ook om de veiligheid en gezondheid van derden die zich op het terrein bevinden. Het gaat voorts zeer zeker óók om de veiligheid en volksgezondheid van de omliggende gemeenten van de haven en zelfs om de veiligheid en volksgezondheid van de nationale en internationale omgeving. Een ongeluk met groot materieel of bijvoorbeeld gevaarlijke stoffen kan immers allerlei verstreckende, zelfs ontwrichtende gevolgen hebben.

Naast het belang van veiligheid en volksgezondheid hebben ISPS/AEO-bedrijven, als motor van de Nederlandse economie, uiteraard een groot bedrijfseconomisch belang bij een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering die niet wordt vertraagd of stopgezet door veiligheidsincidenten (procesveiligheid).

Vaststaat dat iemand die zich op het terrein van een ISPS/AEO-bedrijf bevindt, terwijl hij onder invloed is van alcohol, drugs of medicijnen een groot risico vormt voor de veiligheid van hemzelf, zijn naaste collega's en zijn (nabije en eventueel verre) omgeving. Dat geldt voor alle rangen en standen en voor alle functies en rollen. De veiligheid is immers in het geding bij een verkeerde stuurbeweging in een straddlecarrier op de werkvloer maar (zeker) ook als er een handtekening wordt gezet onder het verkeerde opdrachtformulier.

Een essentieel onderdeel van het veiligheidsbeleid van elk ISPS/AEO-bedrijf is daarom het streven naar de situatie waarin niemand van de aanwezigen op het terrein, de grenzen voor het gebruik van alcohol, drugs en/of medicijnen, heeft overschreden. Dat geldt uiteraard voor het eigen personeel, maar ook voor derden die zich op het terrein bevinden of daar toegang toe wensen. Om die reden voeren ISPS/AEO-bedrijven een streng, op preventie gericht alcohol-, drugs- en medicijnenbeleid (ADM-beleid). Dit beleid vormt een belangrijk onderdeel van het veiligheidsbeleid en meer in het bijzonder van het toegangsbeleid.

Om het ADM-beleid, voor wat betreft het onder invloed verkeren en gebruik van alcohol, drugs en medicijnen, goed te kunnen uitvoeren en te handhaven, zien ISPS/AEO-bedrijven zich genooddaakt om, als sluitstuk van het beleid, ADM-controles uit te voeren. De controles voorkomen dat overtreders van het ADM-beleid het terrein betreden maar zijn vooral gericht op preventie, hulp en begeleiding. Een positieve uitslag wordt immers in eerste instantie gezien als een vraag om hulp en begeleiding. Van zeer groot belang is voorts dat van ADM-controles, en de mogelijkheid dat er een ADM-controle kan plaatsvinden, een enorme en nadrukkelijk onmisbare preventieve werking uitgaat.

PORT PRIVACY

7.2 Wordt voldaan aan het beginsel van doelbinding?

Ja. Verdere verwerking vindt alleen plaats bij een positieve uitslag (overtreding van het ADM-beleid). Het doel van de verdere verwerking is om aan de positieve uitslag passende consequenties te kunnen verbinden. Dit is geheel verenigbaar met het doel van ADM-controles.

7.3 Wordt voldaan aan het beginsel van dataminimalisatie?

Ja. Bij een ADM-controle worden lichaamsstoffen verwerkt. Zonder de verwerking daarvan kan er geen ADM-controle plaatsvinden. De verwerking van lichaamsstoffen is derhalve ter zake dienend en noodzakelijk voor de doeleinden van de ADM-controle.

Bij een negatieve uitslag (geen overtreding ADM-beleid) worden er verder geen andere persoonsgegevens verwerkt.

Bij een positieve uitslag (overtreding ADM-beleid) worden wel andere persoonsgegevens verwerkt. Het betreffen de naam van de betrokkene, diens hoedanigheid, de categorie van de overtreding en de kwalificatie van 'overtreder' en de datum en het tijdstip van de positieve uitslag. Deze persoonsgegevens zijn alle ter zake dienend nu zij noodzakelijk zijn om aan de positieve uitslag de passende consequenties te kunnen verbinden en de passende hulp en begeleiding te kunnen bieden.

Er worden dus niet meer persoonsgegevens verzameld dan nodig is om de gestelde doelen te kunnen bereiken.

7.4 Wat is de wettelijke grondslag? Hoe wordt dit gemotiveerd?

Er is sprake van een gerechtvaardigd belang zoals bedoeld in artikel 6 lid 1 sub f AVG en van een zwaarwegend algemeen belang zoals bedoeld in artikel 9 lid 2 sub g AVG.

ISPS/AEO-bedrijven hebben een gerechtvaardigd belang bij de verwerking van persoonsgegevens bij ADM-controles. ADM-controles vormen immers het noodzakelijke sluitstuk op het interne ADM-beleid dat gericht is op preventie en een belangrijk onderdeel vormt van het toegangs- en veiligheidsbeleid van het ISPS/AEO-bedrijf. Het privacybelang van een betrokkene weegt daarbij minder zwaar. Verwezen wordt naar de paragrafen 3.2, 7.1 en 7.5.

Het verbod op het verwerken van bijzondere persoonsgegevens ten aanzien van de gezondheid van betrokkenen is daarbij bovendien niet van toepassing nu er sprake is van een zwaarwegend algemeen belang.

Het zwaarwegende belang betreft het belang van een gezonde en veilige omgeving voor de werknemers van ISPS/AEO-bedrijven, voor derden die zich op het terrein van een ISPS/AEO-bedrijf bevinden en voor de bevolking in de nabije en verre omgeving van de haven.

De relevante tekst van artikel 9 lid 2 sub g AVG luidt: *“De verwerking is noodzakelijk om redenen van zwaarwegend algemeen belang, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming*

PORT PRIVACY

van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van betrokkene.” Aan de verschillende eisen uit dit artikel wordt voldaan. Dit wordt toegelicht in de twee navolgende sub paragrafen.

7.4.1 Zwaarwegend algemeen belang op grond van Unierecht of lidstatelijk recht

Het Unierecht en het Nederlands recht bevatten meerdere rechtsbronnen op grond waarvan er een zwaarwegende algemeen belang aanwezig is voor ADM-controles. Het 'recht' omvat niet alleen wetten maar ook besluiten, cao's, rechtspraak en literatuur. De rechtsbronnen worden hieronder in alfabetische volgorde genoemd; voorzien van een korte toelichting. Een nadere uitwerking is opgenomen in Bijlage 1 en 2.

Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet)

De Arbowet eist dat een ISPS/AEO-bedrijf maatregelen neemt ter voorkoming van ongevallen en gevaren voor de veiligheid en gezondheid van werknemers en derden.

Besluit Risico's Zware Ongevallen 2015 (BRZO)

Het BRZO eist dat een ISPS/AEO-bedrijf preventiemaatregelen neemt ter bescherming van de menselijke gezondheid en het milieu.

Besluit Weerbare Vitale Infrastructuur

De Nederlandse overheid beschouwt scheepvaartafwikkeling (net als vlucht- en vliegtuigafhandeling) als een vitaal proces dat, wanneer het wordt verstoord, kan leiden tot ontwrichting van de samenleving en bedreiging van de nationale veiligheid. Dit eist dat een ISPS/AEO-bedrijf capaciteiten ontwikkelt en onderhoudt waarmee de weerbaarheid van vitale processen wordt verhoogd en geborgd.

Tot voor kort ging de overheid uit van vitale sectoren in plaats van vitale processen. Mainport Rotterdam werd als vitale sector aangewezen. Thans gaat men uit van vitale processen en is de kwalificatie dus niet tot de Rotterdamse haven beperkt maar betreft het alle havens in Nederland.

Uiteraard blijft Mainport Rotterdam van vitaal belang. Rotterdam heeft al jarenlang de grootste haven van Europa en één van de grootste havens van de wereld. Het economisch belang van de wereldhaven is enorm. Dag in, dag uit worden uit alle landen ter wereld goederen aangeleverd. Van appels tot auto's, van computers tot ijzererts. In het Rotterdamse havengebied worden ieder jaar meer dan 100.000 schepen en binnenvaartschepen gelost en geladen. Iedere dag vertrekken er talloze vrachtwagens met lading naar alle uithoeken van Europa. Ook worden goederen verwerkt tot industriële producten. Raffinaderijen maken van de aangevoerde ruwe olie grondstoffen voor de chemische industrie. De chemische bedrijven maken vervolgens grote hoeveelheden halffabricaten, waarvan elders in de wereld eindproducten worden gemaakt bijvoorbeeld in de vorm van verf of plastic materiaal. Steenkool en ijzererts worden aangevoerd voor elektriciteitscentrales en de auto-industrie in het Duitse Ruhrgebied. Via de Rijn en andere verbindingswegen vinden al deze goederen hun weg naar honderden miljoenen Europeanen. Circa 175.000 banen zijn direct of indirect afhankelijk van de haven economie waarvan de ISPS/AEO-bedrijven de motor vormen. De directe toegevoegde waarde van de Rotterdamse haven bedroeg in 2015 ruim 12 miljard euro. De directe en

PORT PRIVACY

indirecte toegevoegde waarde bedroeg bijna 21 miljard euro. Dat is 3,1 % van het Nederlandse bruto binnenlandse product (feiten & cijfers Havenbedrijf Rotterdam).

Burgerlijk Wetboek (BW)

Het BW eist dat een ISPS/AEO-bedrijf ten behoeve van de goede orde van de onderneming preventieve maatregelen neemt ten behoeve van de veiligheid en gezondheid. Deze verplichting is in veel CAO's bevestigd.

Verordening 2004/725 (ISPS)

De ISPS-verordening eist dat een ISPS/AEO-bedrijf veiligheidsmaatregelen neemt ter bescherming van burgers en milieu.

Verordening 2013/925 (AEO)

De AEO-verordening eist dat een ISPS/AEO-bedrijf maatregelen neemt om de veiligheid van de vervoersketen te verhogen en ter bescherming tegen risico's op het gebied van openbare veiligheid, gezondheid, economische ordening en milieu.

7.4.2 Zijn de verwerkingen noodzakelijk en staan ze in de juiste verhouding tot de doelen?

De ADM-controles en dus ook de verwerkingen die daarmee gepaard gaan, zijn noodzakelijk om de beschreven doelen te bereiken. Zonder ADM-controles ontbreekt het sluitstuk op het ADM-beleid, ontbreekt handhaving van de regels en ontbreekt de onmisbare preventieve werking. Het ontbreken van ADM-controles heeft te gelden als een onaanvaardbaar veiligheidsrisico. De doelen zijn niet te bereiken op een andere manier; zonder handhaving van de noodzakelijke regels.

Er is sprake van een geringe inbreuk op de privacy van de betrokkenen. Immers, het gaat slechts om een momentopname van de toestand van iemands lichaam. De mate waarin er sprake is van een inbreuk op de privacy staat in de juiste verhouding tot het belang dat daarmee is gediend. Het meer collectieve veiligheidsbelang van ISPS/AEO-bedrijven (de veiligheid van allemaal) is immers dermate gerechtvaardigd en zwaarwegend dat het privacybelang van één iemand dient te wijken. Daarnaast geldt dat de aard van de werkzaamheden en de omstandigheden waarin deze worden uitgevoerd, maakt dat men vaak voor de veiligheid direct afhankelijk is van (de toestand en het welzijn van) diens directe collega's. Tot slot is de veiligheid van de persoon zelf in het geding in het geval de werkzaamheden worden uitgevoerd onder invloed van alcohol, drugs of medicijnen.

PORT PRIVACY

8 Beveiliging en bewaartermijn

8.1 Hoe worden de persoonsgegevens beveiligd?

Het ISPS/AEO-bedrijf beschermt de persoonsgegevens die bij ADM-controles worden verwerkt.

- Het registratiesysteem wordt beveiligd met wachtwoorden en is alleen te gebruiken door personen die daartoe bevoegd zijn.
- Personen zijn alleen bevoegd indien en voor zover zij het systeem nodig hebben om hun functie uit te oefenen. Beveiligers die controles uitoefenen kunnen het systeem bijvoorbeeld slechts vullen.
- Bevoegde personen hebben elk een geheimhoudingsverklaring ondertekend; ook als dit geen werknemers van het ISPS/AEO-bedrijf zijn.
- Met derde-organisaties die bij ADM-controles betrokken zijn, zoals een beveiligingsbedrijf en de onderhoud- en service-leverancier van het systeem, zijn verwerkersovereenkomsten gesloten waarin geheimhouding en vertrouwelijkheid worden geborgd.
- Het systeem is zo ingericht dat de geregistreerde gegevens automatisch worden verwijderd zodra de bewaartermijn is verstreken.
- Het systeem wordt periodiek onderhouden en geüpdatet en daarbij gecontroleerd op virussen en andere onregelmatigheden.
- Het systeem draait op een server die in de Europese Economische Ruimte (EER) staat.

8.2 Wat gebeurt er bij een datalek?

Bij een datalek wordt het protocol datalekken gevolgd dat is opgesteld aan de hand van de AVG.

8.3 Hoe lang worden persoonsgegevens bewaard?

De samples en eventuele testmiddelen worden direct na de ADM-controle vernietigd.

Bij een negatieve uitslag wordt niets bewaard. Er wordt dan niets geregistreerd.

Bij een positieve uitslag wordt de registratie daarvan gedurende 1 jaar bewaard waarna de registratie wordt verwijderd uit het rapportagesysteem. Deze bewaartermijn wordt gerechtvaardigd door het doel van preventieve werking. Zou de bewaartermijn korter zijn, dan verliest de ADM-controle te veel van haar preventieve werking. De bewaartermijn wordt verlengd in het geval dit is gerechtvaardigd; bijvoorbeeld in het kader van een lopend hulptraject.

PORT PRIVACY

9 Informatie en privacyrechten

9.1 Hoe worden betrokkenen geïnformeerd?

Het ISPS/AEO-bedrijf voldoet aan de informatieplicht door in een verklaring op te nemen:

- de naam van het ISPS/AEO-bedrijf
- de naam en de contactgegevens van de FG of privacy officer
- het doel en het belang van het ADM-beleid en van de ADM-controles
- de bewaartermijnen
- de rechten van betrokkenen
- de melding dat meewerken niet verplicht is
- de gevolgen van een positieve uitslag of weigering.

De verklaring wordt opgesteld in een beknopte, transparante, begrijpelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal.

De verklaring wordt op meerdere manieren bekend gemaakt:

- De verklaring maakt onderdeel uit van het ADM-beleid dat in het personeelshandboek is beschreven en waarnaar in de arbeidsovereenkomsten wordt verwezen.
- De verklaring of een verwijzing naar de verklaring op de website, wordt opgenomen in de contracten (of algemene voorwaarden) op basis waarvan betrokkenen toegang wensen tot het terrein van een ISPS/AEO-bedrijf.
- De verklaring staat gepubliceerd op de website van het ISPS/AEO-bedrijf.
- De verklaring hangt duidelijk zichtbaar in de beveiligingsloge aan de poort van het ISPS/AEO-bedrijf.
- De verklaring is opgenomen in een informatiefolder over het ADM-beleid. Deze folders liggen in de beveiligingsloge aan de poort van het ISPS/AEO-bedrijf en op andere plekken binnen het bedrijf waar over bedrijfsregels en veiligheid (bijvoorbeeld over 'safety first') wordt gecommuniceerd.

Ook kort voor de ADM-controle daadwerkelijk plaatsvindt, wordt een betrokkene door het ISPS/AEO-bedrijf geïnformeerd. In de situatie van een concreet vermoeden gebeurt dit mondeling. In de situatie van een toegangscontrole gebeurt dit middels verkeersborden en, desgevraagd, mondeling.

Tot slot stimuleren ISPS/AEO-bedrijven de bestaande cultuur waarin betrokkenen elkaar aanspreken op grensoverschrijdend gedrag en elkaar informeren over de mogelijkheid van ADM-controles zodat dit binnen de sector een geaccepteerd en breed gedragen feit van algemene bekendheid blijft. Dit gebeurt onder andere in voorlichtingsbijeenkomsten en door leidinggevenden te trainen in het herkennen en bespreken van ADM-problemen.

9.2 Hoe worden de privacyrechten van betrokkenen gewaarborgd?

Wanneer een betrokken diens rechten uitoefent, treedt het desbetreffende protocol in werking dat is opgesteld aan de hand van de AVG (protocol recht op inzage, protocol recht op een kopie, enz.).

PORT PRIVACY

10 Risico's en maatregelen

10.1 Welke risico's zijn er voor de betrokkenen?

De navolgende risico's worden onderscheiden voor de belangen, grondrechten en fundamentele vrijheden van de betrokkenen:

- Het risico dat een betrokkene wordt beperkt in diens vrijheid om in privé'tijd te doen en laten wat hij wil.
- Het risico dat een betrokkene wordt aangetast in diens lichamelijke integriteit.
- Het risico dat een betrokkene wordt geconfronteerd met disciplinaire maatregelen.
- Het risico dat een betrokkene wordt aangetast in diens persoonlijke integriteit (en eventueel reputatieschade oploopt).

10.2 Welke maatregelen worden genomen om de risico's te beperken?

Hieronder komen de onderscheiden risico's aan de orde.

Inmenging in privé'tijd

Dit risico is niet te beperken. ADM-controles hebben niet direct tot doel om in te grijpen in het doen en laten van een betrokkene in diens privé'tijd (althans de tijd dat hij niet op het terrein van het ISPS/AEO bedrijf is). Evenwel is een ADM-controle nu eenmaal gericht op het gebruik van alcohol, drugs en medicijnen in de tijd voordat een betrokkene zich op het terrein bevindt of daar toegang toe wenst. De mogelijkheid dat er een ADM-controle plaatsvindt, zorgt er voor dat een betrokkene zal moeten opletten om de daarvoor gestelde grenzen niet te overtreden.

In dit kader is het relevant dat het ADM-beleid van ISPS/AEO-bedrijven ook is gericht op voorlichting over het (acceptabel) gebruik van alcohol, drugs en medicijnen.

Lichamelijke integriteit

Dit risico is niet te beperken. ADM-controles hebben niet tot doel om de lichamelijke integriteit van een betrokkene aan te tasten. Evenwel is een ADM-controle nu eenmaal niet mogelijk zonder dat dit in (zeer beperkte mate) geschiedt.

In dit kader is het relevant dat ADM-controles worden uitgevoerd met geijkte en/of gecertificeerde apparatuur die voor betrokkenen zo min mogelijk belastend zijn (technische maatregel).

Disciplinaire maatregelen

Dit risico is in redelijkheid niet te beperken. ADM-controles hebben niet tot doel om een betrokkene te confronteren met disciplinaire maatregelen. Evenwel is een ADM-controle nu eenmaal het sluitstuk van het ADM-beleid als het gaat om het onder invloed zijn en gebruik van alcohol, drugs en medicijnen. Zonder dit te handhaven, heeft beleid immers geen effect. Disciplinaire maatregelen zijn dus onlosmakelijk aan de controles verbonden.

PORT PRIVACY

In dit kader is het relevant dat ISPS/AEO-bedrijven zich bij een positieve uitslag vooral concentreren op het bieden van hulp en begeleiding. Een positieve uitslag bij een ADM-controle wordt in eerste instantie gezien als een hulpvraag.

Persoonlijke integriteit

Dit risico is gedeeltelijk te beperken. ADM-controles hebben niet tot doel om de persoonlijke integriteit van een betrokkene (of diens reputatie) aan te tasten. Het ISPS/AEO-bedrijf neemt de nodige organisatorische maatregelen om te voorkomen dat dit toch gebeurt:

- een ADM-controle geschiedt zoveel mogelijk buiten het zicht van derden;
- aan een positieve uitslag wordt geen ruchtbaarheid gegeven;
- de geregistreerde persoonsgegevens zijn alleen toegankelijk voor (zo min mogelijk) bevoegde personen;
- de persoonsgegevens (en het registratiesysteem) worden goed beveiligd (zie hoofdstuk 8).

Evenwel kan het voorkomen dat de omgeving van een betrokkene bekend raakt met diens positieve uitslag of daar een vermoeden voor ontwikkelt. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer men bekend is met het feit dat er op een bepaalde dag een random ADM-controle aan de toegangspoort heeft plaatsgevonden en met het feit dat een betrokkene op die dag niet op het terrein is geweest terwijl dat wel de bedoeling was. Dit risico is in redelijkheid niet te beperken.

10.3 Welke risico's blijven er dus, ondanks de maatregelen, bestaan?

Uit de vorige paragrafen volgt dat de navolgende risico's niet met maatregelen zijn te beperken:

- Het risico dat een betrokkene wordt beperkt in diens vrijheid om in privé-tijd te doen en laten wat hij wil.
- Het risico dat een betrokkene wordt aangetast in diens lichamelijke integriteit.
- Het risico dat een betrokkene wordt geconfronteerd met disciplinaire maatregelen.
- Het risico dat een betrokkene, ondanks de nodige maatregelen, toch wordt aangetast in diens persoonlijke integriteit (en eventueel reputatieschade oploopt).

Uiteraard geldt dat de ISPS/AEO-bedrijven de risico's cq. de inbreuken op de rechten en vrijheden van betrokkenen hebben afgewogen tegen hun gerechtvaardigd belangen en de zwaarwegende algemene belangen. De ISPS/AEO-bedrijven zijn van mening dat de ADM-controles volstrekt acceptabel en absoluut noodzakelijk zijn. Verwezen wordt naar Hoofdstuk 7 (doelen en grondslagen).

PORT PRIVACY

11 Voorafgaande raadpleging

11.1 Is voorafgaande raadpleging aan de orde?

Ja. Uit de DPIA volgt dat de risico's gedeeltelijk zijn af te dekken. Nu het gaat om bijzondere persoonsgegevens is, uit het oogpunt van zorgvuldigheid, besloten om deze DPIA aan de Autoriteit Persoonsgegevens voor te leggen zoals is bedoeld in artikel 36 AVG (voorafgaande raadpleging). Het formulier Voorafgaande Raadpleging dat door de Autoriteit Persoonsgegevens is ontwikkeld, is ingevuld en aangehecht als Bijlage 3.

VERTROUWELIJK

PORT PRIVACY

12 Bijlage 1

Het zwaarwegend algemeen belang waardoor bij wijze van uitzondering bijzondere persoonsgegevens met betrekking tot de gezondheid van betrokkenen mogen worden verwerkt, blijkt uit de onderstaande beschrijvingen van de verschillende wetten en regelgevingen (zie paragraaf 7.4.1).

12.1 Arbeidsomstandighedenwet

Algemeen

De Arbeidsomstandighedenwet ziet op de veiligheid en gezondheid van werknemers en derden.

Artikel 3 lid 1 sub e

Uit dit artikel volgt dat een werkgever dient te zorgen voor de veiligheid en de gezondheid van haar werknemers inzake alle met de arbeid verbonden aspecten. Zij dient daartoe een beleid te voeren dat is gericht op zo goed mogelijke arbeidsomstandigheden. Daarbij dienen, met inachtneming van de stand van de wetenschap en professionele dienstverlening, doeltreffende maatregelen te worden genomen op het gebied van de eerste hulp bij ongevallen, de brandbestrijding en de evacuatie van werknemers en andere aanwezige personen en dienen er doeltreffende verbindingen te worden onderhouden met externe hulpverleningsorganisaties.

Artikel 6

Uit dit artikel volgt dat een werkgever bij het voeren van het arbeidsomstandighedenbeleid de maatregelen moet nemen die nodig zijn ter voorkoming en beperking van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken.

Artikel 10

Uit dit artikel volgt dat een werkgever ook maatregelen moet nemen ter voorkoming van gevaar voor de veiligheid en gezondheid van andere personen dan zijn werknemers.

Artikel 15

Uit dit artikel volgt dat een werkgever zich bij de verplichtingen uit hoofde van artikel 3 lid 1 sub e laat bijstaan door één of meer werknemers die zijn aangewezen als bedrijfshulpverleners.

Artikel 19

Uit dit artikel volgt dat wanneer op het terrein van een ISPS/AEO-bedrijf verschillende werkgevers arbeid doen verrichten, zij onderling samenwerken om op doelmatige wijze samen te zorgen dat de Arbeidsomstandighedenwet wordt nageleefd.

PORT PRIVACY

Conclusie

Uit de Arbeidsomstandighedenwet volgt dat een ISPS/AEO-bedrijf de verplichting heeft om zoveel gezondheidsschade en veiligheidsincidenten te voorkomen. ADM-controles zijn daarbij noodzakelijk. Er is dus sprake van een zwaarwegend algemeen belang.

12.2 Besluit Risico's Zware Ongevallen 2015

Artikel 7

Uit dit artikel volgt dat een bedrijf waar het besluit op van toepassing is, gehouden is om een preventiebeleid te voeren waarmee een hoog beschermingsniveau wordt gewaarborgd voor de menselijke gezondheid en het milieu.

Conclusie

Uit de BRZO volgt dat een ISPS/AEO-bedrijf gehouden is om preventieve maatregelen te nemen ten behoeven van de volksgezondheid. ADM-controles zijn hierbij noodzakelijk. Er is dus sprake van een zwaarwegend algemeen belang.

12.3 Besluit Weerbare vitale infrastructuur

Bron

Factsheet 'Weerbare vitale infrastructuur' van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid van het Ministerie van Justitie (Bijlage 2).

Algemeen

Bepaalde processen zijn zo belangrijk voor de Nederlandse samenleving dat uitval of verstoring tot ernstige maatschappelijke ontwrichting leidt en een bedreiging vormt voor de nationale veiligheid. Deze processen vormen de Nederlandse vitale infrastructuur.

Scheepvaartafhandeling is een vitaal proces

Scheepvaartafhandeling is een vitaal proces omdat bij verstoring, aantasting of uitval er sprake kan zijn van:

Economische gevolgen	ca. 5 miljard euro schade of ca. 1,0 % daling reëel inkomen
Fysieke gevolgen	1.000 personen dood, ernstig gewond of chronisch ziek
Sociaal maatschappelijke gevolgen	100.000 personen ondervinden emotionele problemen of ernstig maatschappelijke overlevingsproblemen

PORT PRIVACY

Verantwoordelijkheid

De primaire verantwoordelijkheid voor de continuïteit en weerbaarheid van vitale processen ligt bij de vitale aanbieders zelf en derhalve bij de ISPS/AEO-bedrijven. Bij die verantwoordelijkheid hoort het verkrijgen van inzicht in dreigingen en kwetsbaarheden, risico's en het ontwikkelen en onderhouden van capaciteiten waarmee de weerbaarheid van vitale processen wordt verhoogd en geborgd.

Maatregelen

De impact van incidenten in de vitale infrastructuur, de snelheid van technologische ontwikkelingen, de verandering van (cyber)dreigingen en de toenemende onderlinge verwevenheid van vitale infrastructuur maakt dat blijvende aandacht voor het verhogen en borgen van de weerbaarheid van de vitale infrastructuur noodzakelijk is.

Conclusie

De kwalificatie van scheepvaartafhandeling als vitaal proces heeft tot gevolg dat ISP/AEO-bedrijven blijvende maatregelen moeten nemen om de processen ongestoord te laten verlopen en gezondheidsschade en veiligheidsincidenten te voorkomen.

ISPS/AEO-bedrijven die opereren in deze vitale sector hebben de taak en verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor de veiligheid en beveiliging van de vitale bedrijfsprocessen en daarmee de samenleving te beschermen. Cruciaal onderdeel van een passend, efficiënt en effectief veiligheidsbeleid is het streven naar de situatie waarin niemand die zich op het terrein bevindt de grenzen voor het gebruik van alcohol, drugs en medicijnen heeft overschreden. Om dit doel te bereiken zijn ADM-controles onontkoombaar. Niet alleen voor de handhaving van het ADM-beleid; er gaat ook een zeer grote preventieve werking vanuit. Er is dus sprake van een zwaarwegend algemeen belang.

12.4 Burgerlijk Wetboek (BW)

Artikel 7:611 BW

De werkgever en de werknemer zijn verplicht zich als een goed werkgever en een goed werknemer te gedragen.

Artikel 7:660 BW

De werknemer is verplicht zich te houden aan de voorschriften omtrent het verrichten van arbeid alsmede aan die welke strekken ter bevordering van de goede orde van de onderneming van de werkgever, door of namens de werkgever binnen de grenzen van algemeen verbindende voorschriften, of overeenkomst aan hem, al dan niet tegelijk met andere werknemers, gegeven.

PORT PRIVACY

Conclusie

Uit het burgerlijk wetboek volgt dat een ISPS/AEO-bedrijf gehouden is om voorschriften te stellen ten behoeve van de goede orde van de onderneming. Hieronder valt het nemen van preventieve maatregelen ten behoeve van de veiligheid en gezondheid. ADM-controles zijn hierbij noodzakelijk. Er is dus sprake van een zwaarwegend algemeen belang.

12.5 Verordening 2004/725 (ISPS)

Algemeen

De International Ship and Port facility Security Code is een amendement op het Verdrag voor beveiliging van mensenlevens op zee (SOLAS) en opgenomen in de Europese verordening 725/2004. Naast de Code geldt ter uitvoering daarvan de Havenbeveiligingswet.

Doel

De Code is ingevoerd naar aanleiding van de aanslagen op 11 september 2001. Het doel van de Code is om burgers en milieu te beschermen tegen het gevaar van opzettelijke ongeoorloofde acties zoals terrorisme, piraterij of vergelijkbare acties zoals drugssmokkel. De code zorgt er voor dat dit op een homogene wijze geschiedt. De verordening beoogt voorts een basis te leggen voor een geharmoniseerde interpretatie en implementatie van de communautaire controle op de speciale maatregelen ter verbetering van de veiligheid. Meer in het bijzonder is het doel van de Code om te zorgen voor een vroegtijdige en doeltreffende verzameling en uitwisseling van informatie op veiligheidsgebied.

Belang voor Nederland

Met de invoering van de ISPS Code heeft de maritieme sector een beveiligingsregiem gekregen dat globaal hetzelfde gewicht heeft als het beveiligingsregiem in de luchtvaart. De ratio is dat het mondiale karakter van de sector, gevoegd bij de vitale functie die deze heeft voor de wereldeconomie (meer dan 90% van de wereldhandel gaat over zee), een mate van kwetsbaarheid heeft die de maatregelen wettigt. Als logistiek centrum (Gateway) van Europa vervult Nederland, met Rotterdam als wereldhaven, een spilfunctie in de overzeese handel. Deze spilfunctie is niet alleen van wezenlijk belang voor de Nederlandse economie, doch ook voor een aanzienlijk gedeelte van het Europese achterland. Nederland is derhalve gebaat bij een goed beveiligde, veilige vervoersketen. Dit zowel om schade door aanslagen te voorkomen, als om een betrouwbare politieke-, handels-, en vervoerspartner te zijn en te blijven voor andere landen. In dit laatste verband is beveiliging een wezenlijke factor in de internationale concurrentieverhoudingen geworden. Daarnaast is voor de Nederlandse positie van belang het feit dat een aanmerkelijk deel van de VS olie-importen uit Nederland komt en dat de Rotterdamse regio het centrum is van de Europese strategische olievoorraden. Een hoog beveiligingsniveau brengt kwaliteit en aldus continuïteit en groei van de vervoersstromen en levert bovendien een bijdrage aan het Nederlandse beleid op het gebied van criminaliteitsbestrijding.

PORT PRIVACY

Bijlage II, deel A, artikel 17 lid 2 sub 8

Uit dit artikel volgt dat de PFSO gehouden is om voorvallen die bedreigend zijn voor de veiligheid van een ISPS/AEO-bedrijf te melden aan de autoriteiten. Dit gebeurt in de praktijk door een melding aan het ISPS-meldpunt van de politie (meldformulier).

Bijlage III, deel B, artikel 16 lid 13

Uit dit artikel volgt dat iemand de toegang moet worden ontzegd wanneer die zich niet kan of wil laten identificeren en dat de poging om toegang te krijgen en de weigering moet worden gerapporteerd aan de havenbeveiligingsbeambte en aan de nationale of plaatselijke autoriteiten met beveiligingstaken.

Bijlage III, deel B, artikel 16 leden 14 en 15

Uit deze artikelen volgt dat een ISPS-bedrijf maatregelen moet nemen om identificatie en, indien nodig fouillering, ordentelijk te laten plaatsvinden o.a. door niet gecontroleerde te scheiden van wel gecontroleerde mensen.

Bijlage III, deel B, artikel 16 lid 17

Uit dit artikel volgt dat een ISPS-bedrijf de identiteit moet controleren van iedereen die toegang wil. Indien nodig mag daarbij worden gefouilleerd en mogen de bezittingen worden doorzocht; mits dit is goedgekeurd door de Staat. Degenen die toegang willen, dienen aan te tonen wat de reden daartoe is. Ook voertuigen kunnen worden gecontroleerd.

Conclusie

De ISPS Code is gericht op het voorkomen van ongeoorloofde acties maar ook op verbetering van de veiligheid. ADM-controles zijn daarbij noodzakelijk. Er is dus sprake van een zwaarwegend algemeen belang.

12.6 Verordening 2013/925 (AEO)

Algemeen

De mogelijkheid om de status van Authorised Economic Operator te krijgen, is opgenomen in de Europese Verordening 925/2013 waarmee het Douanehandboek voor de EU is vastgesteld. Er zijn twee soorten: de vergunning Douanevereenvoudigingen (AEO-C) en de vergunning Veiligheid (AEO-S).

PORT PRIVACY

Doel

Het doel van de AEO-regelgeving is om het bedrijfsleven betere faciliteiten te bieden door logistiek oponthoud te beperken en de administratieve lasten te verlichten, om de veiligheid van de vervoersketen te verhogen en om de Europese samenleving te beschermen tegen allerlei risico's op het gebied van openbare veiligheid, gezondheid, economische ordening en milieu.

Georganiseerd vertrouwen

Voor de Douane Belastingdienst past AEO in de samenwerking met het Nederlandse bedrijfsleven en het streven om het bedrijfsleven en Douane samen verantwoordelijk te laten zijn voor veilige en integere buitengrensoverschrijdende goederenstromen. De relatie tussen de douane en AEO-bedrijven is te allen tijde gebaseerd op wederzijdse transparantie, correctheid, billijkheid en verantwoordelijkheid. De douane verwacht dat conform de regels wordt gehandeld en eventuele moeilijkheden worden gemeld.

Dit 'georganiseerd vertrouwen' is gebaseerd op ervaringen uit het verleden en de eigen verantwoordelijkheid van het bedrijf. Op die manier wordt er maximaal gebruik gemaakt van alle waarborgen die een bedrijf biedt, o.a. met veiligheidssystemen zoals een toegangscontrolesysteem en met certificeringen zoals de ISPS-certificering. Die eigen verantwoordelijkheid betekent dat een bedrijf zelf alle waarborgen en veiligheidsprocedures moet bewaken.

Titel 1, afdeling 4, artikel 39 sub d

De criteria voor de toekenning van de status van "geautoriseerde marktdeelnemer" zijn de volgende: (...) passende veiligheidsnormen waaraan geacht wordt voldaan te zijn als de aanvrager kan aantonen dat hij passende maatregelen handhaaft om de veiligheid van de internationale toeleveringsketen te waarborgen, onder andere op het gebied van de fysieke integriteit, toegangscontrole, logistieke processen, behandeling van specifieke soorten goederen, personeel en identificatie van zijn zakenpartners.'

Conclusie

De AEO eist dat ISPS/AEO-bedrijven passende maatregelen nemen ten behoeve van de openbare veiligheid en de (volks)gezondheid. ADM-controles zijn hierbij noodzakelijk. Er is dus sprake van een zwaarwegend algemeen belang.

PORT PRIVACY

13 Bijlage 2

<Factsheet 'Weerbare vitale infrastructuur' invoegen>

VERTROUWELIJK

PORT PRIVACY

14 Bijlage 3

<ingevuld Formulier Voorafgaande Raadpleging invoegen>

VERTROUWELIJK